

Þjóðleikhúsið Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið
Þjóðleikhúsið

Ársskýrsla Þjóðleikhússins
2015

Efnisinnihald

Greinargerð ársins 2015.....	2
Kjaramál og órói á vinnumarkaði	3
Þjóðleikhúsið í leikferð um landið - Fimm ára börnum boðið á leiksýningu.	4
Frumathugun vegna tækjabúnaðar Þjóðleikhússins og endurnýjun 2015 og 2016	4
Stefnumótun 2016 og markmið	7
Listræn markmið:	8
Rekstrarleg markmið:.....	9
Helstu ógnanir við starfsemi Þjóðleikhússins:	9
Þjóðleikhúsráð	9
Starfsmannamál.....	10
Endurmenntunarstefna Þjóðleikhússins	11
ÞEKKING OG ÞRÓUN	11
FRAMKVÆMD.....	12
LEIKARAR.....	12
UMSÓKNIR	12
Leiksýningar í Þjóðleikhúsinu 2015	13
Frumkýningar á eigin sýningum Þjóðleikhússins:.....	13
Frumkýningar á samstarfsverkefnum:	14
Sýningar Þjóðleikhússins teknar upp að nýju:.....	15
Samstarfsverkefni tekin upp að nýju:	15
Gestaleikir:	15
Leikferðir:	16
Nánari flokkun sýninga á árinu 2014	16
Íslensk leikverk frumsýnd í Þjóðleikhúsinu árið 2014:	16
Íslensk dansverk, samstarfsverkefni frumsýnd í Þjóðleikhúsinu árið 2014:	16
Verk fyrir börn og unglinga í boði á árinu, ný og eldri:	16
Rekstrarreikningur Þjóðleikhússins 2015.....	17
Fjöldi starfsmanna eftir starfssviðum:	18

Greinargerð ársins 2015

Vegna þess að umtalverður halli var á rekstri Þjóðleikhússins árið 2014 eða 53 millj.kr. var nauðsynlegt að grípa til aðhaldsaðgerða á fyrri hluta ársins 2015. Þá er rétt að geta þess að ekki var keyptur tækjabúnaður 2014 sem veitt var fjárveiting fyrir og því var rekstrarhallinn í raun 70 millj.kr.

Aðhaldsaðgerðir á fyrri hluta ársins voru:

- Fækkun um eina sýningu á stóra sviðinu
- Fækkun um eina sýningu í Kassanum
- Aðhald í launakostnaði og minnkað umfang annarra verkefna

Þetta var gert til þess að mögulegt yrði að sækja fram öfluglu starfi að hausti sem miðaði að því að styrkja Þjóðleikhúsið.

Dagskrá vetrarins 2015-16 var glæsileg í alla staði. Þar var hugað að börnum í þriðjungi leiksýninga og helmingur sýninga vetrarins íslensk verk. Þá voru frumsýnd bæði ný íslensk verk sem sérstaklega voru samin fyrir Þjóðleikhúsið og ný erlend verk sem hafa unnið stóra sigra á undanförunum árum og að sjálfsgöðu klassísk verk sem teljast til fremstu verka heimsbókmenntanna.

Það hefur verið stefna Þjóðleikhússins og mun vera áfram að gæta vel að því að jöfn tækifæri sé fyrir konur og karla í verkefnum og vali á listrænum stjórnendum. Þannig var meirihluti listrænna stjórnenda konur og fastráðinn leikstjóri við leikhúsið Una Þorleifsdóttir.

Leikárið 2015-16 komu til starfa að nýju margir frábærir listamen: Sigurður Sigurjónsson, Þróstur Leó Gunnarsson, Björn Hlynur Haraldsson, Nína Dögg Filippusdóttir, Kjartan Guðjónsson, Ingvar E. Sigurðsson, Karl Ágúst Úlfsson, Örn Árnason Baltasars Kormákur.

Nýir leikarar við Þjóðleikhúsið eru Guðjón Davíð Karlsson, Sigurður Þór Óskarsson, Árni Pétur Guðjónsson, Baltasar Breki Samper, Katrín Halldóra Sigurðardóttir, Lára Jóhanna Jónsdóttir og Þorbjörg Helga Þorgilsdóttir. Þá komu einnig til starfa aðrir leikhúslistamenn í fyrsta sinn: Salka Sól Eyfeld, Ken Billington, Einar Scheving og Halla Gunnarsdóttir.

Aðrir nýir lykilstarfsmenn eru sýningadramatúrginn Símon Birgisson og verkefnastjórinn Tinna Lind Gunnarsdóttir.

Kjaramál og órói á vinnumarkaði

Sú erfiða staða kom upp að með nýjum kjarasamningum FÍL við Borgarleikhúsið annars vegar og hins vegar við Menningarfélag Akureyrar að leikarar við Þjóðleikhúsið voru á mun lægri launum eftir. Þá tóku við erfiðar viðræður leikara við ríkið sem endaði með því að deilunni var vísað í Gerðardóm sem gekk 14.8. Sú niðurstaða lagfærði laun leikara við Þjóðleikhúsið ekki nema að hluta og því voru þeir enn á mun lægri launum en aðrir atvinnuleikarar. Við þetta var ekki unað. Því gerði Þjóðleikhúsið stofnanasamkomulag sem gildi frá 1.9.-31.12. við Leikarafélag Íslands og FÍL f.h. leikara sem tryggði leikurum við Þjóðleikhúsið sambærileg kjör. Þetta samkomulag var alger forsenda fyrir vinnufriði í Þjóðleikhúsinu og var allur kostnaðarauki þess greiddur af rekstrarfé leikhússins.

Í ljósi þess að grípa þurfti til erfiðra aðhaldsaðgerða í upphafi árs og þess að hinn óvænti kostnaðarauki vegna stofnanasamnings við leikara féll til má með nokkurri sanngirni segja að það geti talist nokkurt rekstrarlegt afrek að sýna 100 millj.kr. viðsnúning í rekstri milli ára. Þannig var rekstrarhagnaður ársins 2015 rúmlega 30 millj.kr. á móti rúmlega 70 millj.kr. halla ársins áður (sá halli var annars vegar 53 mill.kr. neikvæð rekstrarniðurstaða og hins vegar að nýttir voru fjármunir til rekstrar sem áttu að fara til tækjakaupa).

Þjóðleikhúsið í leikferð um landið - Fimm ára börnum boðið á leiksýningu.

Í október lagði Þjóðleikhúsið land undir fót og bauð börnum víðsvegar um landið að njóta hinnar feikivinsælu Sögustundar, en leikhúsið hefur undanfarin sjö ár boðið börnum í elstu deildum leikskóla á höfuðborgarsvæðinu árlega í leikhúsið, til að njóta leiksýninga frítt.

Þjóðleikhúsið er leikhús allra landsmanna og þess vegna var ákveðið að fara með Sögustundina í leikferð og gefa börnum á landsbyggðinni samskonar tækifæri á að kynnast töfraheimi leikhússins. Í sýningunni kom fram brúðugerðarmeistarinna Bernd Ogradnik ásamt brúðum sínum en umsjón hafði Þórhallur Sigurðsson leikstjóri.

Leikferðin hófst með heimsókn til Vestmannaeyja þann 20. október þar sem tekið var á móti börnum í leikhúsi bæjarins. Í kjölfarið var farið á Selfoss, Ísafjörð, Egilstaði og hringferðinni lauk á Akureyri með 3 sýningum í Hofi.

Með Sögustund vill Þjóðleikhúsið leggja sitt af mörkum til að kynna börnum heim leikhússins, því leikhúsfærir geta veitt ungum sem öldnum mikla gleði, örvað þroska og eflt hæfileika til að takast á við lífið og tilfinningar okkar.

Frumathugun vegna tækjabúnaðar Þjóðleikhússins og endurnýjun 2015 og 2016

Þann 4. desember 2014 áttu verðandi þjóðleikhússtjóri og formaður þjóðleikhúsráðs fund með mennta- og menningarmálaráðherra vegna tækjakosts og tæknibúnaðar Þjóðleikhússins. Á þeim fundi kom fram að mikið af búnaðinum er kominn langt fram yfir eðlilegan líftíma og endurstofnverð hans er umtalsvert. Þá var ræddur sá möguleiki að umsjón með viðhaldi og endurnýjun búnaðarins

væri fært til Ríkiseigna og myndi í kjölfar endurnýjunarinnar vera eðlilegt að leigugjald Þjóðleikhússins myndi hækka til samræmis við hin auknu verðmæti búnaðarins að teknu tilliti til afskrifta. Þjóðleikhúsið myndi samhliða vænta hækkunar á framlagi ríkisins til rekstrar vegna hærri húsaleigu. Ennfremur væri fjármögnun tryggð gagnvart Ríkiseignum með fjárlögum.

Þann 4. maí 2015 áttu Þjóðleikhússtjóri og formaður Þjóðleikhúsráðs fund með ráðherra vegna sama máls og var þá ákveðið að stefnt skyldi að því að óska eftir frumathugun á stöðu tæknibúnaðar Þjóðleikhússins og yrði Framkvæmdasýsla ríkisins fengin til þess. Ljóst er að það ferli, bæði stöðumatið, undirbúningur framkvæmda og fjármögnun, mun taka nokkurn tíma. Á meðan býr Þjóðleikhúsið við mjög skerta starfsgetu við uppsetningu sýninga þegar kemur að tækjabúnaði.

Starfsemi Þjóðleikhússins markast af lögum og reglugerðum um starfsemi þess og hefur leikhúsið miklum skyldum að gegna gagnvart áhorfendum og íslenskri menningu almennt. Þannig er Þjóðleikhúsinu ætlað að vera allt í senn listastofnun sem ögrar áhorfendum og skemmtir þeim á öllum aldri, vera menningarstofnun sem er rekin í þágu alls almennings í landinu og uppeldisstofnun sem ali upp nýja áhorfendur með metnaðarfullu leiklistarstarfi.

Þjóðleikhúsið starfar samkvæmt leiklistarlögum nr. 138/1998 auk reglugerðar 117/2009 fyrir Þjóðleikhús. Árangursstjórnarsamningur Mennta- og menningarmálaráðuneytisins og Þjóðleikhússins kveður á um helstu áherslur og markmið í starfsemi Þjóðleikhússins og er umgjörð um regluleg samskipti. Þar segir m.a. um hlutverk Þjóðleikhússins og markmið sem séu að:

- Glæða áhuga landsmanna á leiklist og þeim listgreinum sem tengjast leiksviði með fjölbreyttu úrvali sýninga
- Örva innlenda leikritun og aðra höfundarvinnu og stuðla að aukinni samvinnu sviðslistamanna

- Stuðla að framþróun í greininni með því að leggja áherslu á faglega úrvinnslu og listræna framsetningu
- Efla leiklistaruppeldi með framboði á sýningum sérstaklega ætluðum börnum og ungmennum
- Efna til umræðna og verkefna á sviði leiklistar í samvinnu við skóla, félagasamtök og stofnanir. Miðla leiklist um landið með leikferðum og samvinnuverkefnum

Þessari starfsemi er Þjóðleikhúsinu ætlað að sinna samkvæmt þeim fjárheimildum sem veittar eru með fjárlögum hvers árs. Almennt er ekki gert ráð fyrir fjármunum til endurnýjunar tækjabúnaðar í fjárlögum né gert ráð fyrir endurstofnverði þess búnaðar sem úreltur er orðinn. Í reglugerð nr. 1061/2004 um framkvæmd fjárlaga og ábyrgð á fjárreiðum ríkisstofnana í A-hluta er kveðið á um að forstöðumaður sé persónulega ábyrgur fyrir því að rekstrarútgjöld og rekstrarafkoma stofnunarinnar sé í samræmi við fjárheimildir og að fjármunir séu nýttir á árangursríkan hátt, sbr. 49.gr. laga nr. 8/1997. Í samræmi við áherslur og markmiðssetningu um árangursstjórnun, bera forstöðumenn ábyrgð á gerð langtímaáætlunar stofnunar, ársáætlunar og ársskýrslu. Langtímaáætlunin skal endurspegla stefnumörkun og megináherslur starfseminnar. Ráðuneyti ber skylda til að taka afstöðu til langtímaáætlunar stofnana.

Mikilvægt er að koma skipan á endurnýjun og viðhald tækjabúnaðar Þjóðleikhússins með það að markmiði að leikhúsið geti uppfyllt skyldur sínar skv. 4.gr. Leiklistarlaga nr. 138/1998 og 1.gr. reglugerðar fyrir Þjóðleikhús nr. 117/2009 um að vera til fyrirmyndar um listrænan flutning viðfangsefna og leikverka.

Þegar ekki er hugað að nauðsynlegri endurnýjun kemur að þeim punkti að nauðsynlegt er að ráðast í stórfamkvæmdir sem eru mjög kostnaðarsamar og valda lokun og stöðvun starfsemi um lengri tíma.

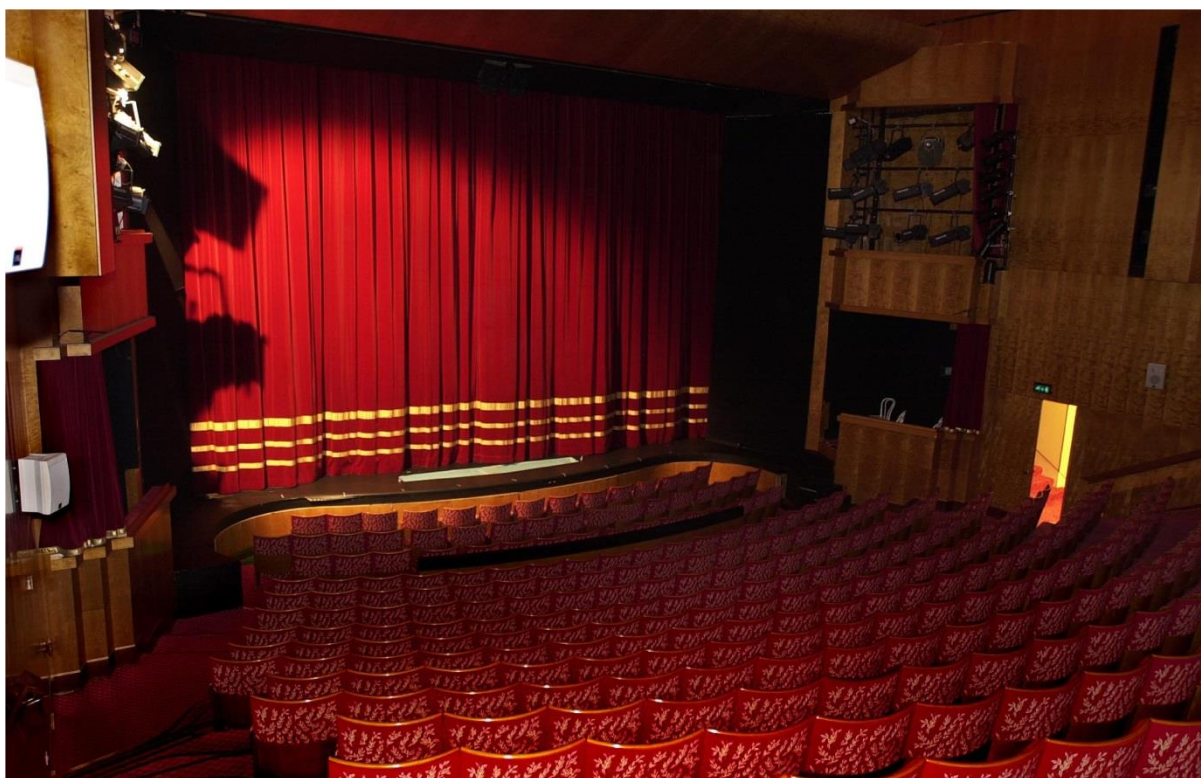
Sú skipan sem verið hefur á viðhaldi tækja og tæknibúnaðs Þjóðleikhússins dugar ekki til þess að tryggja öryggi og endurnýjun búnaðarins.

Með færslu á fasteignum Þjóðleikhússins árið 2005 til Fasteigna ríkissjóðs (seinna Ríkiseigna) og þar með viðhaldi þeirra og umsjón, var komið á núverandi fyrirkomulagi. Þar með hófust miklar endurbætur sem lengi höfðu setið á hakanum m.a. á aðgengi fatlaðra, á öryggis- og brunavörnum, á raflögnum og gestavæðum. Undanskilið umsjón og viðhaldi Ríkiseigna í dag er hins vegar m.a. ýmis sviðbúnaður Þjóðleikhússins s.s. ljósa- og hljóðbúnaður og flugkerfi. Þessi búnaður er þó sannarlega hluti fasteignarinnar.

Í sögulegu samhengi má nefna að það hefur alltaf verið hafður sá háttur á í rekstri Þjóðleikhússins að endurnýjun tækjabúnaðar hefur verið greidd af öðrum fjárlagalið en almennur rekstur og þegar komið hefur að meiriháttar endurnýjun eða endurstofnverði hefur málið verið afgreitt með sérstakri fjárveitingu.

Þjóðleikhúsið fékk árið 2015 fjárveitingu (að hluta) til kaupa á hljóðmixer og vegna endurnýjunar á hljóðlögnum og keypti að auki 2 sviðslyftur.

Með fjárlögum 2016 gerist það í fyrsta sinn í langan tíma að Þjóðleikhúsinu eru ætlaðir verulegir fjármunir til að hefja endurnýjun tækjabúnaðar. Á því ári mun skipt um hluta ljósabúnaðar, keyptar 2 sviðslyftur og stýribúnaður í viðbót við þær sem keyptar voru 2015 og keyptir ljósdeyfar.

Stefnumótun 2016 og markmið

Listir og menningarlíf eru eftirsóknarverð gæði í sjálfu sér. Þannig eru líf skjör almennings betri að öðru jöfnu og lífsgæðin meiri í blómlegu menningarsamfélagi, þar sem list er höfð í hávegum, en í menningarlausri eyðimörk. Ekki er vinnandi vegur að giska á gildi Þjóðleikhússins, en virði þess þarf ekki að vera minna fyrir því. Það er hugsanlegt, jafnvel líklegt, að fjöldi menntafólks hefði aldrei snúið aftur heim frá námi í útlöndum, væri ekkert Þjóðleikhús í landinu, engin Sinfóníuhljómsveit, ekkert Listasafn Íslands, engin Ópera. Þá væri Þjóðarbragurinn annar en hann er nú, líf skjörin áreiðanlega lakari og lífsgæðin minni.

Þegar hugmyndir um framtíðarsýn eru settar fram er mikilvægt að þær byggist á þeim lögum og reglum sem gilda um starfsemi enda kveði þau á um skipan, fyrirkomulag og skyldur og setja stjórnskipulegan og fjárhagslegan ramma. Í þessu sambandi er mikilvægt að hugmyndirnar byggi á þekkingu á rekstri leikhússins og fjárhag sem aftur byggist í síauknum mæli á sjálfaflafé. Ef framtíðarsýn sem ekki stendur á þessum grunni, þ.e. hins laga- og rekstrarlega, yrði hrint í framkvæmd er hætt við því að kollsteypa gæti orðið í rekstri með ófyrirsjáanlegum afleiðingum til langs tíma fyrir Þjóðleikhúsið.

Starfsemi Þjóðleikhússins markast af lögum og reglugerðum um starfsemi þess og hefur leikhúsið miklum skyldum að gegna gagnvart áhorfendum og íslenskri menningu almennt. Þannig er Þjóðleikhúsinu ætlað að vera allt í senn listastofnun sem ögrar áhorfendum og skemmtir þeim á öllum aldri, vera menningarstofnun sem er rekin í þágu alls almennings í landinu og uppeldisstofnun sem ali upp nýja áhorfendur með metnaðarfullu leiklistarstarfi.

Mikilvægt er að í verkefnavali sé jöfnum höndum tekið tillit til listræns metnaðar og þarfa listamannanna annars vegar og hins vegar til fjárhagslegrar getu og markaðar. Listamenn vilja starfa við Þjóðleikhús sem hefur metnað til að sækja fram og setur jöfnum höndum upp erlend afburðaverk sem og ný íslensk verk sem ögra og skemmta áhorfendum. Ef skortur er á eftirsóknarverðum verkefnum munu listamennirnir leita annað, en ef of mikil áhersla er lögð á þarfir og langanir listamannanna án þess að hugað sé að áhorfendum og fjárhag er hætt við að illa fari.

Listræn markmið:

- Samsetning verkefna endurspeglar þarfir listamanna um leið og tryggt er að sjálfsaflafé sé nóg til að standa undir þeim hluta starfseminnar sem ekki er greiddur með framlagi ríkisins.
- Sýnd séu jöfnum höndum ný og klassísk erlend afburðaverk, helst til helminga við íslensk verk.
- Á hverjum tíma séu 1-2 leikskáld á launum hjá Þjóðleikhúsinu við að þróa eigin verk og vinna að leikgerðum.
- Hugað sé sérstaklega að leikhúsuppeldi barna og unglinga með því að setja árlega upp metnaðarfullar leiksýningar fyrir þennan hóp.
- Tryggt sé erlent samstarf við höfuðstofnanir leiklistar í Norður-Evrópu og að ræktuð sé samvinna við atvinnuveitendur í sviðslistum í Evrópu, PEARLE með það að markmiði að hingað komi reglulega listrænir stjórnendur í fremstu röð til starfa.
- Tryggt sé að í hverjum aldursflokki séu afburða leikarar fastráðnir við húsið. Þetta sé gert með endurmati á samsetningu leikhópsins og með því að tryggja lykillistamönnum verðug viðfangsefni.
- Unnið sé að því að þroska og efla íslenska leikstjóra með því að ráða til lengri tíma við leikhúsið en nú er gert. Með þessu væri þeim leikstjórum sem við húsið starfa tryggður tryggari atvinnugrundvöllur og aukinn stöðugleiki myndi skapast í listrænu tilliti. Mögulega mun slíkur háttur einnig auka framleiðni.
- Ráða leikmynda- og búningahöfunda til lengri tíma en áður. Með því mun skapast aukinn stöðugleiki við framleiðslu leiksýninga.
- Auka aðkomu listamanna að ákvarðanatöku í leikhúsinu og gera þá þannig meðeigendur að listrænni stefnu leikhússins.
- Tengja Þjóðleikhúsið við menningarstarf í þágu ungs fólks á landsbyggðinni með því

að efna til og fylgja eftir þriðja Þjóðleiksverkefninu í samstarfi við menningarmiðstöðvar og sveitarfélög, nú í samtals 5 landshlutum.

Rekstrarleg markmið:

- Leitast við að viðhalda góðri aðsókn að leikhúsinu
- Vanda áætlanagerð og eftirlit með framfylgd
- Auka kostnaðaraðhald á öllum stigum rekstrar
- Vanda verkþókhald og áætlanir um kostnað einstakra leikverka og efla daglegt eftirlit yfirstjórnar með því að slíkar áætlanir gangi eftir
- Tryggja að færsla bókhalds gefi glögga mynd af rekstrinum og stöðu á hverjum tíma
- Reka leikhúsið í samræmi við áætlanir
- Eiga í virkum samskiptum við Kjara- og mannauðssýslu ríkisins um starfsmannamál og skilvirka samningagerð
- Eiga í virkum samskiptum við Ríkiseignir og fylgja eftir þeim þörfum sem snúa að viðhaldi, endurnýjun og bættri aðstöðu
- Gæta hagsmuna Þjóðleikhússins gagnvart opinberum aðilum, félagasamtökum og einstaklingum og leitast við að tryggja rétt leikhússins í öllum álitamálum

Helstu ógnanir við starfsemi Þjóðleikhússins:

- Þriðjungs niðurskurður gagnvart Þjóðleikhúsinu á föstu verðlagi á undanförunum árum hefur sett mikinn þrýsting á starfsmenn leikhússins sem hafa þurft að taka á sig aukið vinnuálag meðan tugum starfsmanna hefur verið sagt upp. Á sama tíma hafa aðrar menningarstofnanir í krafti aukinna fjárveitinga og rýmri kjarasamninga geta laðað til sín starfsfólk með yfirborgunum og samningsgreiðslum.
- Ónóg endurnýjun tækjabúnaðar og aðstöðu þýðir að Þjóðleikhúsið er ekki samkeppnisfært í uppsetningu tæknilega flókinna sviðsetninga og stærri söngleikja.
- Ef of mikil áhætta er tekin við samsetningu verkefnavals hvers árs, t.d. með það að markmiði að ögra og ala upp áhorfendur, mun skapast mikil hætta á verulegu rekstrartapi. Þetta er vegna þess að rekstur Þjóðleikhússins byggist í sífellt auknum mæli á sjálfsaflafé.
- Samfara hinum mikla niðurskurði er lítið sem ekkert svigrúm til að bregðast við eðlilegum sveiflum í rekstri s.s. vegna lægri sértekna. Geta leikhússins til þess að ná til baka halla er að sama skapi lítil því erfitt er að draga úr rekstri sem þegar er kominn að þolmörkum.

Þjóðleikhúsráð

- Eyþór Arnalds, skipaður án tilnefningar, tók við formennsku í ráðinu í febrúar 2015.
- Herdís Þórðardóttir, varaformaður, skipuð án tilnefningar.
- Ragnar Kjartansson, skipaður án tilnefningar.
- Birna Hafstein, tilnefnd af FÍL, Félagi íslenskra leikara.
- Sara Marti, tilnefnd af FLÍ, Félagi leikstjóra á Íslandi.
- Hallur Helgason, áheyrnarfulltrúi starfsmanna.

Starfsmannamál

Þjóðleikhúsið hélt áfram að hlúa að innra starfi leikhússins með reglulegum starfsmannafundum, endurmatsfundum eftir frumsýningar sýninga og samverustundum starfsmanna. Einnig heldur þjóðleikhússtjóri, ásamt leiklistarráðunaut, reglulega fundi með leikarahópi hússins. Ásamt leiklistarráðunaut tekur þjóðleikhússtjóri viðtöl árlega við hvern leikara hússins.

Starfsmannastefna þjóðleikhússins er aðgengileg starfsfólki á innra neti leikhússins.

Teknar voru saman leiðbeiningar fyrir nýja starfsmenn, sem eru uppfærðar reglulega.

Jafnréttisáætlun þjóðleikhússins og aðgerðaáætlun með markmiðum og tímamörkum er aðgengileg á vef leikhússins og innra neti þess. Þar má líka finna aðgerðaáætlun með viðbrögðum við einelti og kynferðislegri áreitni.

Endurmenntunarstefna Þjóðleikhússins

ÞEKING OG ÞRÓUN

Þjóðleikhúsið leggur áherslu á að starfsmenn viðhaldi og þrói þekkingu sína og faglega hæfni til aukinnar ánægju í starfi, meiri hagkvæmni í rekstri stofnunarinnar og betri þjónustu við viðskiptavinum. Lögð er áhersla á að starfsmenn taki frumkvæði og séu sjálfstæðir í starfi. Mikilvægt er að starfsmenn deili þekkingu sinni og séu reiðubúnir til að aðstoða hver annan í daglegum viðfangsefnum. Það er jafnt á ábyrgð starfsmanns og viðkomandi yfirmanns að viðhalda og bæta fagþekkingu og aðra sérþekkingu sem nauðsynleg er í starfi.

Með endurmenntunarstefnu Þjóðleikhússins er staðfest mikilvægi þess að starfsmönnum sé gert kleift að viðhalda kunnáttu sinni, auka þekkingu og efla færni í starfi. Lögð er rík áhersla á hagnýta og faglega þekkingu sem eykur verðmæti þeirrar þjónustu sem stofnunin veitir. Starfsmenn eru hvattir til að vera vakandi fyrir tækifærum til aukinnar þekkingar, þjálfunar og fræðslu.

ENDURMENNTUNARSTEFNAN NÆR TIL:

- Námskeiða og þjálfunar að tilhlutan Þjóðleikhússins
- Náms með starfi, tilslökunar á vinnutíma og möguleika á námsstyrk
- Námsleyfa sem starfsmönnum er veitt sem ætluð eru til að sinna endurmenntun á eigin vegum

FRAMKVÆMD

Starfsmenn og stjórnendur bera sameiginlega ábyrgð á endurmenntun. Starfsmenn geta komið óskum sínum um endurmenntun á framfæri í árlegu starfsmannasamtali. Þjóðleikhússtjóri gerir endurmenntunaráætlun fyrir leikhúsið í heild sinni, en deildarstjórar fyrir sínar deildir sem felur m.a. í sér mat á fræðslu- og þjálfunarbörf og hvaða fræðsluleiðir eru færar. Halda ber skrá yfir það nám og námskeið sem starfsfólk sækir á vegum leikhússins.

LEIKARAR

Í sérstöku samkomulagi milli Leikarafélags Íslands og Þjóðleikhússins um starfsskyldur og vinnutíma, sem er ígildi stofnanasamnings, er m.a. kveðið á um tilhögun fræðslumála. Þar segir að starfsmanni sé heimilt að óska eftir allt að þriggja mánaða námsleyfi á launum á 5 ára fresti í samráði við þjóðleikhússtjóra. Slíkt leyfi skal sækja um að vori vegna komandi leikárs. Fyrirvari getur þó verið skemmri ef um það næst sátt milli aðila.

Þetta ákvæði er svo orðað vegna þess að uppi getur verið sú staða ef fyrirvari er minni en þar er greint, að leikhúsið geti illa orðið við óskum um námsleyfi með skemmri fyrirvara án þess að raska verulega sýningaáætlun. Því er einungis veitt námsleyfi með styttri fyrirvara að slíkt raski ekki sýningaáætlunum. Eins getur verið illmögulegt eða kostnaðarsamt að ráða leikara í stað þess sem fer í námsleyfi með minni fyrirvara.

UMSÓKNIR

Umsóknir skulu berast skriflega fyrir 1.maí vegna næsta leikárs á eftir og skal þeim svarað skriflega. Í umsókninni skal taka fram heiti náms eða námskeiðs, hvaða stofnun eða skóli veiti námið, hvernig námið tengist starfi viðkomandi hjá Þjóðleikhúsinu, hversu langt námið/námskeiðið er, hvenær það hefjist og hvenær því lýkur.

Leiksýningar í Þjóðleikhúsinu 2015

Tilgreindur er áhorfendafjöldi og sýningafjöldi hverrar sýningar á almanaksárinu 2015.

Frumskýningar á eigin sýningum Þjóðleikhússins:

1. **Kuggur** eftir Sigrúnu Eldjárn. Leikstjórn: Þórhallur Sigurðsson. Frumsýning í Kúlunni 14. febrúar. Sýningar 36 og áhorfendur 2.585.
2. **Segulsvið** eftir Sigurð Pálsson. Leikstjórn: Kristín Jóhannesdóttir. Frumsýning í Kassanum 12. mars. Sýningar 13 og áhorfendur 1.334.
3. **Fjalla-Eyvindur** eftir Jóhann Sigurjónsson. Leikstjórn: Stefan Metz. Frumsýning á Stóra sviðinu 26. mars. Sýningar 16 og áhorfendur 5.326.
4. **Móðurharðindin** eftir Björn Hlyn Haraldsson. Í leikstjórn höfundar. Frumsýning í Kassanum 5. september. Sýningar 34 og áhorfendur 4.288.
5. **Í hjarta Hróa hattar** eftir David Farr. Leikstjórn: Gísli Örn Garðarsson og Selma Björnsdóttir. Í samstarfi við Vesturport. Frumsýning á Stóra sviðinu 12. september. Sýningar 42 og áhorfendur 18.808.
6. **Heimkoman** eftir Harold Pinter. Leikstjórn: Atli Rafn Sigurðarson. Frumsýning á Stóra sviðinu 10. október. Sýningar 16 og áhorfendur 4.751.
7. **Sporvagninn Girnd** eftir Tennessee Williams. Leikstjórn: Stefán Baldursson. Frumsýning á Stóra sviðinu 26. desember. Sýningar 3 og áhorfendur 960.

8. ≈ [um það bil] eftir Jonas Hassen Khemiri. Leikstjórn: Una Þorleifsdóttir. Frumsýning í Kassanum 29. desember. Sýningar 3 og áhorfendur 356.

Frumsýningar á samstarfsverkefnum:

9. **Svartar fjaðrir** dansleikhússýning eftir Sigríði Soffíu Nielsdóttur, byggð á ljóðum Davíðs Stefánssonar. Í samstarfi við Nielsdætur. Frumsýning á Stóra sviðinu 13. maí. Sýningar 5 og áhorfendur 1.536
10. **4:48 Psychosis** eftir Söruh Kane. Leikstjórn: Friðrik Friðriksson. Í samstarfi við Edda Productions. Frumsýning í Kúlunni 10. september. Sýningar 11 og áhorfendur 736.
11. **Yfir til þín - Spaugstofan 2015**. Frumsýning á Stóra sviðinu 24. október. Sýningar 12 og áhorfendur 4.486.
12. **(90)210 Garðabær** eftir Heiðar Sumarliðason. Í leikstjórn höfundar. Í samstarfi við LGF slf. Frumsýning í Kassanum í 30. október. Sýningar 9 og áhorfendur 1.108.
13. **Lengi lifi Mið-Ísland**. Uppistand í Leikhúskjallaranum. Fyrsta sýning 9. janúar. Sýningar 61 og áhorfendur 10.114 .
14. **Mið-Ísland**. Uppistand í Leikhúskjallaranum. Fyrsta sýning 3. desember. 1 sýning, áhorfendur 180.
15. **Improv Ísland**. 1 spunasýning í Leikhúskjallaranum, 9. desember, 150 áhorfendur.

Sýningar Þjóðleikhússins teknar upp að nýju:

16. **Sjálfstætt fólk - Hetjusaga** eftir Halldór Laxness. Leikgerð: Símon Birgisson, Ólafur Egill Egilsson, Atli Rafn Sigurðarson. Leikstjórn: Þorleifur Örn Arnarsson. Fyrsta sýning á Stóra sviðinu sviðinu 2. janúar. Sýningar 31 og áhorfendur 10.962.
17. **Karitas** eftir Kristínu Marju Baldursdóttur. Leikgerð: Ólafur Egill Egilsson í samvinnu við Símon Birgisson. Leikstjórn: Harpa Arnardóttir. Fyrsta sýning á Stóra sviðinu 4. janúar. Sýningar 11 og áhorfendur 4.403.
18. **Konan við 1000°** eftir Hallgrím Helgason. Leikgerð: Hallgrímur Helgason í samvinnu við Unu Þorleifsdóttur og Símon Birgisson. Leikstjórn: Una Þorleifsdóttir. Fyrsta sýning í Kassanum 7. janúar. 6 sýningar á Stóra sviðinu. Sýningar alls 17 og áhorfendur 3.688.
19. **Sögustund** fyrir leikskólabörn: **Brúðukistan - Bernd og brúðurnar hans**. Í samstarfi við Brúðuheima. Sýningar hefjast í Kjallaranum 7. september. Sýningar 21 og áhorfendur 3.364.
20. **Leitin að jólunum** eftir Þorvald Þorsteinsson og Árna Egilsson. Sýningar hefjast á Leikhúsoftinu 28. nóvember. Sýningar 24 og áhorfendur 2.370.

Samstarfsverkefni tekin upp að nýju:

21. **Víð** eftir Unni Elísabetu Gunnarsdóttur. Í samstarfi við höfund. Fyrsta sýning í Kassanum 2. janúar. Sýningar 3 og áhorfendur 192.
22. **Ofsi** eftir Einar Kárasen. Leikgerð: Marta Nordal og leikhópurinn. Leikstjórn: Marta Nordal. Í samstarfi við Aldrei óstelandi. Fyrsta sýning í Kassanum 9. janúar. Sýningar 15 og áhorfendur 1.792.
23. **Hættuför í Huliðsdal** eftir Sölku Guðmundsdóttur. Leikstjórn: Harpa Arnardóttir. Í samstarfi við Soðið svið. Fyrsta sýning í Kúlunni 11. janúar. Sýningar 2 og áhorfendur 158.
24. **Klókur ertu, Einar Áskell** eftir Gunilla Bergström. Brúðuleikgerð: Bernd Ogradnik. Leikstjórn: Kristján Ingimarsson. Í samstarfi við Brúðuheima. Fyrsta sýning á á Brúðuloftinu 21. febrúar. Sýningar 18 og áhorfendur 1.338.
25. **Leitin að Jörundi - Sápuópera um hundadagakonung** eftir Eddu Þórarinsdóttur. Í samstarfi við Fjögur á palli. Fyrsta sýning í Leikhúskjallaranum 3. maí. Sýningar 3 og áhorfendur 163.
26. **Fetta bretta** eftir Tinnu Grétarsdóttur. Í samstarfi við Bíbí og blaka. Sýningar hefjast í Kúlunni 15. maí. Sýningar 8 og áhorfendur 596 .

Gestaleikir:

27. **Magnus Maria**, ópera eftir Karólínu Eiríksdóttur við líbrettó Katarínu Gäddnäs. Gestaleikur á Stóra sviðinu, í samstarfi við Listahátíð í Reykjavík. Vinnusmiðja 2. júní, sýning 3. júní, gestir alls 445.
28. **Ronja ræningjadóttir** eftir Astrid Lindgren. Leikstjóri Agnes Wild. Leikfélag Mosfellssveitar sýnir áhugasýningu ársins á Stóra sviðinu 6. og 7. júní. 3 sýningar og 1.466 áhorfendur.

Leikferðir:

29. **Sögustund** fyrir leikskólabörn: **Brúðukistan - Bernd og brúðurnar hans**. Í samstarfi við Brúðuheima. Leikferð í október, sýnt í Vestmannaeyjum, á Ísafirði, Selfossi, Egilsstöðum og Akureyri. Sýningar 7 og áhorfendur 782.

Áhorfendur alls á árinu 2015: 88.437

Nánari flokkun sýninga á árinu 2014

Íslensk leikverk frumsýnd í Þjóðleikhúsinu árið 2014:

1. **Kuggur** eftir Sigrúnu Eldjárn.
2. **Segulsvið** eftir Sigurð Pálsson
3. **Móðurharðindin** eftir Björn Hlyn Haraldsson.
4. **Yfir til þín - Spaugstofan 2015**. Höfundar: Karl Ágúst Úlfsson, Pálmi Gestsson, Randver Þorláksson, Sigurður Sigurjónsson, Örn Árnason. Söngtextar og bundið mál: Karl Ágúst Úlfsson.
5. **(90)210 Garðabær** eftir Heiðar Sumarliðason.

Íslensk dansverk, samstarfsverkefni frumsýnd í Þjóðleikhúsinu árið 2014:

1. **Svartar fjaðrir** dansleikhússýning eftir Sigríði Soffíu Níelsdóttur, byggð á ljóðum Davíðs Stefánssonar.

Verk fyrir börn og unglunga í boði á árinu, ný og eldri:

1. **Kuggur** eftir Sigrúnu Eldjárn.
2. **Í hjarta Hróa hattar** eftir David Farr.
3. **Sögustund** fyrir leikskólabörn: **Brúðukistan - Bernd og brúðurnar hans**.
4. **Leitin að jólinum** eftir Þorvald Þorsteinsson og Árna Egilsson.
5. **Hættuför í Huliðsdal** eftir Sölku Guðmundsdóttur.
6. **Klókur ertu, Einar Áskell** eftir Gunillu Bergström.
7. **Fetta bretta** eftir Tinnu Grétarsdóttur.

8. Ronja ræningjadóttir eftir Astrid Lindgren.

Rekstrarreikningur Þjóðleikhússins 2015

Þjóðleikhúsið 2015

Rekstrarreikningur ársins 2015

Tekjur:	2015
Framlag ríkissjóðs	821.400.000
Önnur framlög	17.290.050
Miðasölutekjur	221.087.049
Aðrar tekjur	44.164.746
Samtals tekjur	1.103.941.845
Gjöld:	
Laun og launatengd gjöld	705.821.367
Önnur gjöld	366.772.132
Samtals gjöld	1.072.593.499
Rekstrarhagnaður	31.348.346
Eigið fé:	
Eigið fé 01.01.2015	-53.263.795
Rekstrarhagnaður 2015	31.348.346
Eigið fé 31.12.2015	-21.915.449

Fjöldi starfsmanna eftir starfssviðum:

Skipulagseining	ótímabundnar ráðningar	
	fjöldi	ársverk
Þjóðleikhússtjóri	2	1,25
Leiklistarráðunautur	2	1,92
Fræðsludeild og barnaleikhús	1	0,49
Tæknistjóri	1	1,00
Skrifstofa	5	4,42
Kynningar- og markaðsdeild	2	1,42
Miðasala	5	2,73
Sýningastjórar	3	1,66
Hár og förðun	5	5,00
Hljóðdeild	5	3,83
Leikmunadeild	3	3,00
Leiksvið	10	8,68
Ljósadeild	5	5,00
Saumastofa	6	4,21
Gestamóttaka		
Hús- og dyravarsla aðalbygging	1	1,00
Mötuneyti	2	2,00
Ræsting aðalbygging	2	1,50
Listráð		
Þjóðleikhúsráð		
SAMTALS yfirstjórn og deildir	60	49,10

tímabundnar ráðningar		
fjöldi	ársverk	verktakar
2	0,42	
2	0,08	
7	1,12	
8	0,57	
8	0,48	
2	0,36	
33	4,48	
7	0,59	
5	0,94	
40	4,84	
2	0,78	
1	0,04	
3		
5		
125	14,71	0

Hljóðfæraleikarar		
Hljóðmyndir		
Höfundar og þýðendur		
Leikarar	22	17,41
Leikarar aukaleikarar		
Leikmynda- og búningahöfundar		
Leikstjórar og aðst.m.	3	1,27
SAMTALS listasvið	25	18,68

10		3
		5
		18
42	14,97	1
36		
11	3,18	4
3	0,70	3
102	18,85	34

SAMTALS	85	67,77
---------	----	-------

227	33,56	34
-----	-------	----